

טו:

אין דורשין פרק שני חגיגה

עין משפט
גר מצוה

מסורת הש"ס

א מ"י פ"ד מלכות
מ"ח הלכה א ט"ש
ר"ד ס"ו רמ"ט ס"ח

תורה אור השלם

1. ואת שרוד מה תעשי
כי תלבוש שני כי תעדי
עדי וכן כי תתקע בסוף
ענין לשוא תתפן
קאסו כך עבדים נפשו
יבשה ד' ל
2. וקראש אמר אלהים
מה לך לספר חקי ותשא
בריתי עלי פיך:
3. לא נין לו ולא נבד
בעמו ואין שרוד
בטוריה איוב ה' ט
4. כי שפתי בתן ישמרו
דעת ותודע יבקש
5. שבעי כי מלאך ה'
צבאות הוא: מלאכי ב' ו
6. ויהי אונן וישמע דבר
7. את אונן וישמע דבר
לעתה: משה כ"ו ז
8. ויבשרו ויראו וישמרו
אונן ושכחו ענין ובית
אבן:
9. הללם מה יא
10. לא גנת אגוז ירדתי
לראות באבני הנחל
לראות הפרחה והגן
הגזר והרעמים:
11. שיר השירים ו' א
12. לכה ויקנה אמתה איה
ספר איה שלק איה ספר
את המגדלים:
13. ישעיהו ל"ח יח
14. משכני אחרוך נרוצה
הביאני המלך הנרדף
נגילה ושמחהך
נזכרה רדף מין
מישקום אהבוך:
15. שיר השירים א ד

גליון הש"ס

רש"י ד"ה ובר יוני ובי
דכתיב כשיר: עין טעין
ק"ו ע"א:

לעני רש"י

משפטיה: אהן כלים:

רבינו חננאל

שכרם: והא ברבך אהר
ביקש משום רהוה ר'
מאי ספצו ליה לחור
מתשובה ליה היה לבו
ספן ואלי שמעת
מאורי הפגור והוא
מטיקא טינא היתה דלא
פסק זמר יוני מיתרי
ובשעה שהיה עימד
מפחית הרבה ספרי
מניח היו נשרין מחיקו
ויאמר לתרבות רעה: זה
שארם ר' מאיר מתי אמת
ואצלה ענין מקבר כלומר
דין אותו הקבר באש
ויקח מעלה ענין כדי
לשמחו לו עונותיו ויבנה
לעולם ויבין שגועי ר'
מאיר למות ביקש רחמים
על זה וקבל תפלתו ויבין
שפת עלה ענין מקבר של
אחר: ור' יוחנן אמר חד
אחר: ור' יוחנן אמר חד
כלומר אחר חד
חכמי [בית] מרדכי
חטא אין בנו זכות לפני
הקב"ה להצילו מדינה של
ניכסם: מתי אמת ואספיק ענין מקבר:
והא רבינו הוה גמיר מאחר והכתיב כי שפתי כתיב
לאו אל יבקשו תורה מפיהו: ואע"ג דאמרין ר'
מאיר קרא אחריתא אשכח וספן עליה דכתיב הוה
אונן ושפט דברי חכמים ולבך תשית לדעתי לדעתם
לא נאמר אלא לדעתו מכלל שיש לך לקבל תורתו ולא דעתו:
ואמרין רבי
קראי אחריו ושניין הוה אדמונין או דומה הרב למלאך ה'
צבאות קשו תורה מפיהו ר"ל ר"מ קרא אשכח ודרש
חכמים וגי האמא אליהו דאמרי במיתבא דרקינא
שמעתא מכלתו רבנן: ושמעתיהו דר' מאיר
משום דגמר מאחר לא אמר הלכתא אפילו גדול
ללמוד תורה מחבירו יא שמים טפי ערוף ליה:
פי שיחלא קליפתה שיהא
בסתת חוקיה: פי כנגדל הפורה: משנה ריעה הוה:
קלני מראשי קלני מורועי כבר מירשנה
בספרותן: פי כעבא דרשא בכרית דהלת: אף ר'
עקיבא ביקש המלאכים לדחפו אמר הקב"ה
הניחו לזקן זה ראו הוה להסתכל

כי שכיב: אחר: אמרי: בקיע לא מידן ידעיה
כ"י: חדא הוה בינא: תלמיד אחד היה בינינו
ונכשל ואלא לתרבות רעה ואין כח
בין כולנו להצילו לעולם הנא: אז נקטי
ליה כיד מאן מרמי ליה (א) אם אוחז
אני בידי להצילו לעולם הנא: מרמי
לשון מיד יוש לו דוגמא בפסחים (דף י'
א) ארמוי ארמייה מיניה גבי ככר כפי
עכבר: מאן: כמו מנא לשון קלר הוה:
שומר הפסח: של ניהסם לא עמד לפניו
רבינו בצוון להצילא אחר משס: לדעסם
לא נאמר: אלמא כשישי עסיקין וקאמר
הוה אונן: הטי אונן: לשמוע ואת
מעשיהם שכחי ואלא תלמידי
אותן: גדול: היודע ליהר [שלא
לימוד] ממששיו: יכול ללמוד תורה
מפיו: סהלא: פרי החיון הנאלם
בממרה: שיהלא: גרעינה המורקת:
והשסא קאמר: עכשו שמע לקולך
ואמר שמועה מפיו: קלני מראשי:
רבי מאיר אמרה צמקת סנהדרין
(דף מ"ו): צמדס כ' קללת אליהם
תלי (ודכיס כל) קל ליתם: אזני קל
ולשנא מעליא כינה הדבר כלפי
מעלה קלני מורועי ככד אני
מורועי שילמתי זה שמע בעונו:
ופלי בעיבאל דדשא: נשען
על הכרית: כרננן: בתלמידים
היוצאין לתרבות רעה: שוקלין:
לדרוש קל מחמור וממור מקל לפי
המשקלה של ק"ו: כנגדל הפורה
כאורי: י"מ שדרשין גביהו של למדי
ודרשין בו לו זאת וי"א מגדל דור
הפלגה: ולי נראה מגדל הפסח
למיר גרמין והן מהלכות אלהות
מגדל של עץ שקורין משי"ר ועומד
בפתח אורח פסח אלהות (פ"ד מ"ח)
יענה משנה מגדל העומר כאורי:
ד' הדיעות: בלעס ודואג ואחומיפל
וגחזי כפי חלק: טינא היתה כלס:
רשעים היו מייסה: אחר מאי:
מפני מה כל לדיך קל ולא הגינה
מורמו עליו: זמר יוני לא פסק
מניסו: והיה לו להניח כשכלל
חורגן הביט דכתיב כשיר לא ישמו
יון וישעה מדו: נושקין מחיקו:
קודס שהפקיר עצמו לתרבות
רעה אלמא טינא הוה נלבו:
כל עמר דניחם ליורה סליק:
כל אמר שנימן ליורה של סממנן
לכצעו עולה לו כצעו או אינו
עולה כלומר כל הלומדים לפני
חכמים עולה להן תורתן להגין
עליהן מן החטא (א) כל דנקי
אגז אימיה (א) שלא נתלכלך
בגינה עולה לו כצעו כלומר
כל שיראת חטאו קודמת לתכמתו
עולה לו כן גדלה בעיניו: ורבותי
מפרשין כל עמר דניחם ליורה
סליק כל שירד ליון כגינא עולה
אגז אמר אמר כן יורמו שלא
נרמס בעיט עולה לו הכצעו כלומר
שיס זכויות בידי עולה:

מנא

דכתיב כהו ברבנן א"י איה סופר
איה שוקל איה סופר איה שוקל
איה סופר את המגדלים איה סופר
שהיו סופרים כל אותיות
שבתורה איה שוקל שהיו שוקלים
קלין וחמורין שבתורה איה סופר
את המגדלים שהיו שונין ג' מאות
לכבות במגדל הפורה באויר ואמר
רבי אמי תלת מאה כעיי בעו דואג
ואחיתופל במגדל הפורה באויר ותנן
ג' מלכים וארבעה הדייטות אין להם
חלק לעולם הבא אנו מה תהוי
עלן א"ל שינא טינא בלכס אחר
מאי זמר יוני לא פסק מפומיה
אמרו עליו על אחר בשעה שהיה
עומד מבית המדרש הרבה ספרי
מונין נושרין הוה נקי אגב אימיה
לא סליק ר"ע עלה בשלום וירד
בשלום ועליו הכתוב אומר
משכני אחרך נרוצה ואף רבי
עקיבא קשו מלאכי השרת לדחפו
אמר להם הקב"ה הניחו לזקן זה
שראו להשתמש בכבודי מאי

(א) מ"ח ת' ע"ש:
(ב) וסנהדרין מ"ג:
(ג) וסנהדרין ט"ז שן ס"ט
שינא מחור בתלמוד משום
שן קלן י"א גדול הטיס
ובשקט מקובלת מצינו י'
יבשה לפי ששני גדולת קרי
ליה שיקא ע"ה (ד) וברכות
ל' ט"ז (ה) וסנהדרין ק"ג:
(ו) ט"ז (ז) כ"ה: היודע
ליהר נמששין (ח) וסנהדרין
מ"ו:

הגהות הב"ח

(א) ג' בי' ה' א"י ניונא
לבישואא
(ב) סם ננומא למקלא
רביה בגורא חד הוא ויו
א' הקטי ליה כ"ד: (א) סם
אמרי לו רבי זכור לתורה
ובי ירדה אש מן השמים
וסקסכה ובי ומה לתמנן
בטורה ק"ו (ד) ס' ר'
מליר אשכח חמיר אל
תחל: (ה) סם מליר כ"י
כך הוה אמר: (ו) ס' סם
כששן שנישך ק"ו על
דמן: (ז) רש"י ד"ה ל'
קטיי ובי מלן מרמי ליה
מאן אש אשמו: (ח) ר"ה
ל' עמר ובי מן החטא לא
לא וספ"ד: (ט) ר"ה כן
דנקי אגז אימיה צבד מן
יורמו שלא נתלכלך כשהוא
בגינה ובי כלימיר פי ס' א'
זכות: (י) ר' ר' ה' ס'
כנגדל ובי ויה דרשין כ'
תבא דמתיב כשהוא
עוברא מרבנן דהו ס' פ'
(כ) ר"ה ל' עמר דנקי אגז
ל' ל' זכתי מתיב מחמק:

מוסף רש"י

בזמן שאדם מצטער
שפירשעת חלה עליו בענין
(סנהדרין מ"ו): שכיבת מה
לשון אומרת: באזהרה לעין
היא קובלת ותמידית עליו:
קלני מראשי קלני
מורועי: מתי שהאדם שניע
ויקף אומר לאשי ככד על
הרועי ככד על: (א) שהיו
סופרים כל אותיות
שבתורה: שפי כתיבס
במסות ויפדת (סנהדרין
ק"ו): שוקלין קלין
וחמורין: ויעיסם לדרוש
נקל וזמנן (ש"ס): במגדל
הפורה באויר: חמ
עלייהו שלמלח מן הלמד
מפני מה כפוסה למטה
לשון מיר חפי השמועה:
ליא כנגדל הפורה כאריה:
הנכנס לאין העינים כשיה
טינה ומגדל אש הוה טעא
אם לא: ליא י' מלח
הליה כנגדל הפורה כאריה
לעשות כסוף להעמיד מגדל
כאריה: כנון שלם מחמ
הלכסו כענישין קאשין:
דלמחן דמקרוך לעל' (ס'
קט): ולמיר נלהה ר"ע
שלם מחמ הלכסו כנגדל
העומד כאריה: ומשנה אחת
באהלות (פ"ד מ"ח):
דמשמע ככד מגדל העומד
כאריה וטוחלא מתיב כלס
שכחסי עמאס וכן נלהה
ל' וסנהדרין ט"ז: